

Zlepší se po volbách podmínky pracujících důchodců? Strany je v programech skoro neřeší

Praha, 3. 10. 2017 - Politické strany ve svých volebních programech zcela opomíjejí problémy pracujících důchodců i tíživou situaci vdov a vdovců. Návrhům valorizací se všechny strany věnují jen velmi obecně a až na výjimky z nich nejdou dovodit žádné konkrétní změny. Do volebních programů se nově dostalo téma služeb pro seniory. Vyplývá to ze zjištění ekonomů z think – tanku IDEA Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR, který dnes zveřejnil novou studii s názvem „Důchody a důchodci ve volebních programech“.

Vědci vytvořili studii v rámci projektu IDEA PRO VOLBY 2017. Zmapovali v ní volební programy těch stran, které se objevují na předních místech předvolebních průzkumů. Jde o ANO, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, ODS, Piráty, Realisty, STAN, Stranu zelených a Top 09. Materiál navazuje na letošní studii o příjmech seniorů, nástupních důchodech a jejich valorizaci.

Strany odmítají opatření na zvýšení zaměstnanosti seniorů

Česko je mezi zeměmi Evropské unie jednou z nejhorších co do schopnosti efektivně podporovat práce schopné seniory, aby při dosažení důchodového věku okamžitě neodešli z trhu práce. Podíl pracujících důchodců je pod evropským průměrem. „Kromě Realistů si politické strany ve zdanění práce nekladnou cíl více podporovat seniory, aby v důchodovém věku pracovali. Jejich návrhy primárně cílí na přerozdělení zdanění práce mezi různými skupinami občanů nebo na plošné snížení celkového zdanění práce,“ uvedl spoluautor studie Filip Pertold.

S výjimkou Realistů tak politické strany podle něj odmítají běžná opatření pro zvýšení zaměstnanosti seniorů v důchodovém věku nebo jiných na trhu práce ohrožených osob. Šlo by o snížení celkového zdanění jejich práce nebo zvýhodnění práce penzistů. Realisté navrhují u pracujících důchodců zrušit pojistné na sociální pojištění, které platí zaměstnanec. Ostatní strany navrhují plošné změny ve zdanění práce, motivace k práci tak může podle ekonomů z IDEA být jen vedlejším efektem.

Je zvyšování důchodů závislé na příjmech dětí výhodné?

Jediné ANO slibuje plošné zvýšení důchodů. Jimi navrhované zvýšení základní výměry o jeden procentní bod měsíčně by každému důchodci přineslo dodatečných 280 korun měsíčně. Průměrný starobní důchod by se tak zvýšil o 2,3 procenta. Návrhy Zelených, Pirátů a KSČM na zavedení minimálního důchodu by zvýšily důchody nejchudších seniorů.

Navíc Zelení, KDU-ČSL, nebo ODS přicházejí s vyššími důchody pro seniory, kteří vychovali děti. Zvýšení důchodů rodičů, které se odvíjí od příjmů dětí tzn. asignace, navrhuje KDU-ČSL a ODS. Podle ekonomů z IDEA by to ale vedlo k deficitu důchodového účtu. Velikost asignovaného důchodu závisí totiž na příjmech dítěte. Nižší důchod a tedy nevýhodný by tak měli rodiče žen, zejména matek, a dětí, které se na trhu práce hůře uplatňují, například invalidé.

Vdovské důchody jsou pro politiky tabu

IDEA zjistila, že politické strany v programech vůbec neřeší téma vdovských důchodů. „Jediná ČSSD navrhuje zavést jednorázovou dávku při úmrtí partnera. Taková dávka však nemá potenciál dlouhodobě zvýšit životní úroveň vdovců a vdov,“ komentuje Jiří Šatava. Přitom ovdovění je jednou z hlavních příčin pádu důchodců pod hranici chudoby. Vdova nebo vdovec totiž ztratí významnou část svých příjmů, přičemž náklady na bydlení a stravu se nezmění.

Důchody se podle letos schválené novely budou každoročně navyšovat o polovinu růstu reálných mezd a inflaci. Význam valorizací zdůrazňuje většina stran, avšak jen obecně. Sliby, že se důchody budou zvyšovat o inflaci, mají voliči podle vědců chápat tak, že politici výši důchodů zachovají a nezmění ani platnou legislativu.

Strany ve volebních programech řeší i téma služeb pro seniory, jako je třeba zlepšení zdravotní a sociální péče pro seniory nebo nižší náklady na dotování služeb. Lepší služby mohou totiž zlepšit kvalitu života penzistů. „Tyto změny by ale znamenaly vyšší náklady na zdravotní péči,“ dodal Jiří Šatava. Hnutí ANO, Sociální demokraté, Svobodní, Zelení a STAN chtějí posílit zdravotnické a sociální služby pro seniory. ANO, SPO, ČSSD, STAN a Zelení navrhují nižší věk odchodu do důchodu pro tzv. náročné profese.

Více naleznete ve studii „[IDEA PRO VOLBY 2017. Důchody a důchodci ve volebních programech](#)“

Autoři studie: Filip Pertold (+420 723 521 416) a Jiří Šatava (+420 724 168 794)

Kontakt pro média:

Blanka Javorová
IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v.v.i.
Politických vězňů 7
110 00 Praha 1
Telefon: +420 224 005 146,
Mobil: +420 602 698 440
Web: <https://idea.cerge-ei.cz/>
www.facebook.com/ideacerge